

A. Cetera, J. Okoński

Rudka, st. 4, gm. Wojnicz, woj.
tarnowskie

Informator Archeologiczny : badania 28, 60

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pszczew, st. 162
gm. loco, woj. gorzowskie
AZP 51-17/31

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
 Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
 Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadzili mgr mgr Andrzej Krzyszowski (autor sprawozdania) i Edward Krause, przy współpracy dokumentalisty Wiktora Kudry. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Osada z późnego? okresu wpływów rzymskich, osada z okresu wczesnego średniowiecza (faza B-C).

Badania miały charakter ratowniczy w związku z budową w tym miejscu odcinka gazociągu tranzytowego „Jamał-Europa Zachodnia”. Stanowisko zostało odkryte wiosną 1994 r. przez ekspedycję ONK PP PKZ w Poznaniu, a prace wykopaliskowe prowadzono od 24.10. do 22.11.1994 r.

Założono jeden wykop badawczy o wymiarach 80 x 13 m, którego lokalizację i wymiary ściśle warunkowała przyszła trasa gazociągu, a także pośrednio dyspersja archeologicznego materiału napowierzchniowego. Do usunięcia współczesnego humusu zastosowano zgarniarke kołową, po czym wytyczono wykop rozmierzając siatkę hektarową i arową.

Odkryto 14 obiektów reprezentujących zasadniczo dwie jednostki kulturowo-chronologiczne: osadę z późnego? okresu wpływów rzymskich (10 obiektów) i osadę słowiańską z okresu wczesnego średniowiecza z fazy B-C (3 obiekty). Ponadto odkryto jeden obiekt z czasów nowożytnych — jest to transeja wojskowa z czasów II wojny światowej, stanowiąca najprawdopodobniej zespół Miedzyrzeckiego Rejonu Umocnionego.

Obiekty pradziejowe funkcjonalnie stanowią w większości jamy odpadkowe, nieliczne paleniska, a w dwóch przypadkach destrukty dymarek, czyli starożytnych pieców do wytopu żelaza z rudy darniowej. Jest to wielce prawdopodobne, bowiem tereny te w czasach starożytnych stanowiły ważny ośrodek metalurgii żelaza, mający swe tradycje również w czasach średniowiecznych. Przebadane stanowisko potwierdza ten fakt.

Wśród zabytków ruchomych odkryto niewielką liczbę ułamków naczyń glinianych (ok. 200 szt.), nieliczne grudki polepy i fragm. kości zwierzęcych. Natomiast dość dużą serię reprezentują różnej wielkości (nawet ponad 4-5 kg) bryły szlaku żuźlowej, powstałej przy wytopie rudy (ok. 600 fragm.).

Przestrzennie uchwyciono i przebadano archeologicznie północno-centralną część stanowiska, niewątpliwie wyłącznie o charakterze produkcyjnym, nie odkryto bowiem żadnych śladów domostw. Ta część osady zalega najprawdopodobniej w części położonej na południe i południowy zachód od założonego wykopu.

Dokumentacja i materiały są przechowywane w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PP PKZ w Poznaniu.

Badania nie będą kontynuowane.

Rudka, st. 4
gm. Wojnicz, woj. tarnowskie

Badania ratownicze prowadzili A. Cetera i J. Okoński. Osada. Okres wpływów rzymskich.

*Literatura: *Materiały...*, s. 184.